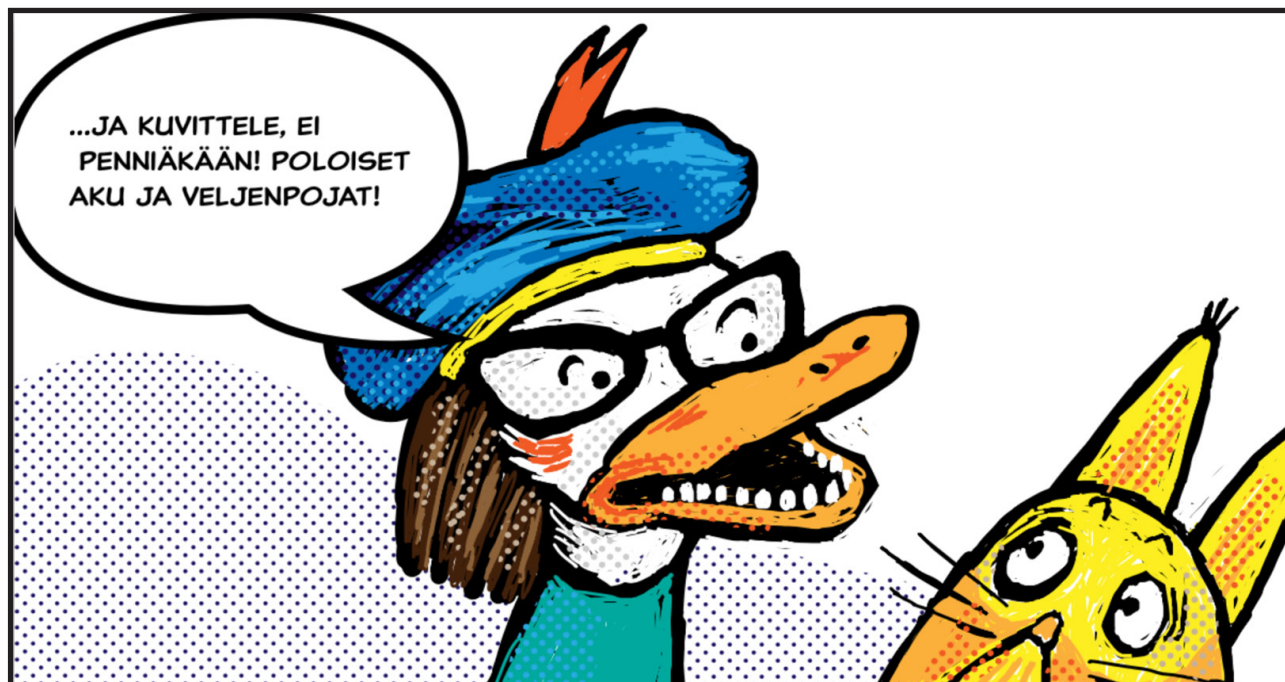

Sarjakuva ja tekijänoikeudet

Tekijänoikeus omaan sarjakuvaan

Teos syntyy, kun teet riittävän omaperäisen ja luovan taiteellisen tuotoksen: runon, tarinan, valokuvan, videon, veistoksen, maalauksen tai piirroksen.

Teoksella on aina tekijä. Tekijällä on **tekijänoikeus** teokseensa. Tämä tarkoittaa sitä, että toisen teosta ei ole sallittua esittää julkisesti ilman lupaa.

Kun teet sarjakuvan Sarjiskoneella, sinulla on siihen tekijänoikeus. Kukaan muu ei saa myydä eteenpäin tai julkisesti esittää sarjakuvaasi ilman suostumustasi.

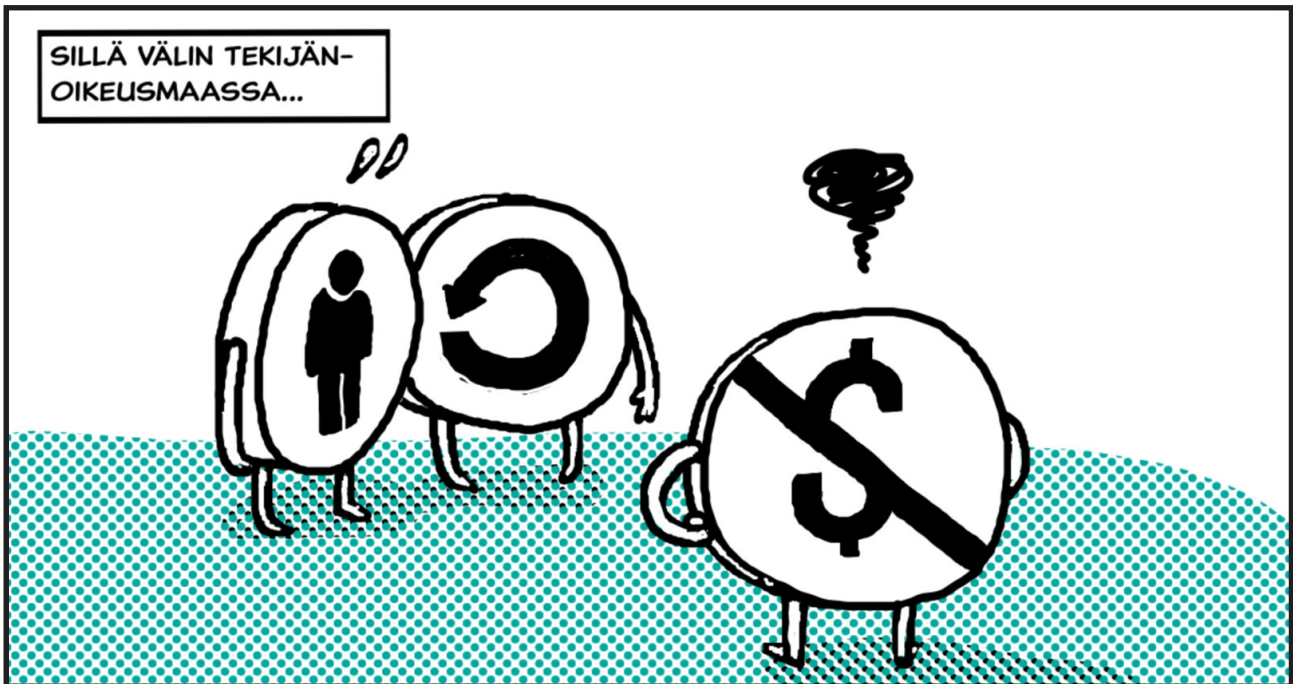
Mitä kuvia saan käyttää sarjakuvassani?

Olet tekijänoikeuksien suhteen turvallisilla vesillä, kun piirrät ja kuvaat sarjakuvasi ruudut itse.

Netistä ladattuja kuvia ja piirroksia voit käyttää vain jos...

1. olet ottanut ne alun perin itse
2. ne ovat **Creative Commons –lisensoituja kuvia**

Yksityiseen käyttöön voit käyttää muiden tekemiä teoksia vapaasti, mutta muista, että omalla some-tilillä julkaisu, sähköpostilla jakaminen tai luokassa esittäminen eivät ole yksityistä käyttöä!

Mikä Creative Commons?

Creative Commons, eli CC-lisenssi on maailman eniten käytetty avoimen sisällön lisenssijärjestelmä.

Kun tekijä julkaisee kuvansa netissä, hän voi määritellä sen CC-lisenssin alaiseksi materiaaliksi. Se tarkoittaa sitä, että kuvaa voivat muutkin käyttää omissa julkaisuissaan, tietyn ehdoin.

Kuvahaulla voit etsiä pelkästään CC-lisenssoituja kuvia valitsemalla hakutyökaluun käyttöehdoksi jonkin seuraavista:

- **Alkuperäinen tekijä mainittava**
- **Saa käyttää uudelleen ja muokata**
(laajin CC-lisenssi sallii myös kuvan muokkauksen)
- **Saa käyttää uudelleen** (mutta ei muokata)
- **Saa käyttää uudelleen ei-kaupallisesti ja muokata**
(tämä lisenssi sulkee pois kaiken kaupallisen käytön, esimerkiksi mainonnan kuvan avulla)
- **Saa käyttää uudelleen ei-kaupallisesti** (mutta ei muokata)

Hyvät tavat ja etiketti

Kameralla kuvatessa täytyy muistaa pari sääntöä:

- Julkisella paikalla kuvaaminen on sallittua
- Yksityisessä tilassa, esimerkiksi jonkun kotona, täytyy kuvattavalta pyytää lupa kuvan ottamiseen ja julkaisuun.
- Julkisessakin paikassa otettuna kuva ei saa loukata tai nolata ketään.
Uimarannalle nukahtanut juhlija ei siis ole hyvä kuvauskohde!
- Kun kuvaat alaikäistä lasta tai nuorta ja haluat julkaista kuvan, on usein fiksua pyytää siihen vanhempien lupa.

On hyvien tapojen mukaista, että pyydät lupaa kuvaamiseen ja kuvan julkaisuun kuvatessasi ihmisiä, jotka selvästi kuvasta tunnistaa.

Sarjakuvaa tehdessäsi muista hyvät tavat myös tekstin suhteen!
Sananvapauskaan ei salli toisen loukkaamista.

Linkkejä

Tekijänoikeus.fi-verkkosivulta löydät kattavaa ja helppolukuista tietoa tekijänoikeudesta, Suomen tekijänoikeusjärjestöistä ja opetusmateriaaleista.

www.tekijanoikeus.fi

Teksti ja kuvitus: Outi Laine | Aikakausmedia 2016
www.sarjiskone.fi
www.aikakauslehdet.fi/oppimateriaalit